

Yeni Bir Nüsha Işığında
Eski Anadolu Türkçesi Devri Manzum

HZ. ALİ CENK-NÂMELERİ

BEYPAZARILI MA'ÂZOĞLU HASAN
Selâsil Kalesi Cengi - Cenâdil Kalesi Cengi

NAKÎBOĞLU TACEDDİN
Aden Kalesi Cengi

ŞEYYÂD İSÂ
Salsâl-nâme

(İnceleme-Edisyon Kritik-Tıpkıbasım)

HAZIRLAYAN: İLYAS KAYAOKAY

Bu PDF dokümanı, kitabın bir kısmını içermektedir.
DBY okurları için özel olarak oluşturulmuştur.

“dün” den öğrendiklerinle
“bugün”ü yaşamak
“yarın”ları aydınlatır.

“dün” den öğrendiklerinle
“bugün”ü yaşamak
“yarın”ları aydınlatır.

© 2021, DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI™

Tüm hakları saklıdır. Kaynak gösterilerek tanıtım amacıyla ve araştırma için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir şekilde kopya edilemez, elektronik ve mekanik yolla çoğaltılıp, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

DBY: 159
Edebiyat: 68

ISBN 978-625-7438-95-7
Sertifika No: 18188

Birinci Baskı: İstanbul, 2021

Yayın Yönetmeni: İrfan Güngörür

Hazırlayan: İlyas Kayaokay

Editör: Âdem Ceyhan

Baskı Hazırlık: DBY Ajans

Baskı/Cilt:
Birlik Ozalit
(Sertifika No: 20179)

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI / Library Cataloging-in-Publication Data (CIP)

Yeni Bir Nüsha İşığında Eski Anadolu Türkçesi Devri Manzum Hz. Ali Cenk-nâmeleri
Beypazarılı Ma'âzoğlu Hasan: Selâsil Kalesi Cengi - Cenâdil Kalesi Cengi
Nakıboğlu Taceddin: Aden Kalesi Cengi

Şeyyâd İsâ: Salsâl-nâme

Hazırlayan: İlyas Kayaokay ; Editör: Âdem CEYHAN (Prof. Dr.)

İstanbul : DBY Yayınları, 2021.

502 s. ; 15,0 x 21,0 cm ___ (DBY Yayınları ; No. 159)

ISBN 978-625-7438-95-7

1- Edebiyat 2- Cenk-nâme

DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI

Ankara Caddesi, Ünal Han No: 21/4

Cağaloğlu - Fatih / İstanbul

Tel.: +90 212 526 98 06

www.dby.com.tr • dby@dby.com.tr

İçindekiler

Önsöz.....	15
Giriş.....	19
Türk Edebiyatındaki Manzum Hz. Ali Cenk-nâmelerine Genel Bakış	19
Manzum Hz. Ali Cenk-nâmeleri Hakkında Yapılan Çalışmalar	
Bibliyografyası	27

1. BÖLÜM

BEYPAZARILI MA'ÂZOĞLU HASAN VE SELÂSİL KALESİ CENGİNİN İNCELENMESİ

1. Beypazarılı Ma'âzoğlu Hasan Kimdir?.....	33
2. Selâsil Kalesi Cenginin İncelenmesi.....	34
2.1. Selâsil Kalesi Cenginin Şekil Özellikleri.....	34
2.1.1. Eserin Adı.....	34
2.1.2. Yazılış Tarihi.....	36
2.1.3. Nazım Şekli ve Türü.....	36
2.1.4. Beyit Sayısı.....	37
2.1.5. Vezni.....	38
2.1.6. Kafiye ve Redif.....	39

2.1.7. Dil ve Üslup	40
2.1.8. Nüshaları	41
2.1.8.1. AE Nüshası	42
2.1.8.2. K Nüshası	42
2.2. Selâsil Kalesi Cenginin Muhteva Tahlili	43
2.2.1. Hikâyenin Özeti	43
2.2.1.1. Hikâyenin Olay Örgüsü	52
2.2.2 Şahıslar Dünyası	54
2.2.2.1 Müslüman Erkek Kahramanlar	54
2.2.2.1.1. Hz. Peygamber	54
2.2.2.1.2. Hz. Ali	55
2.2.2.1.3. Hz. Hasan ve Hüseyin	55
2.2.2.1.4. Sa'd-ı Vakkas	56
2.2.2.1.5. Hz. Ömer	56
2.2.2.1.6. Eflac	57
2.2.2.1.7. Enes	57
2.2.2.1.8. Bilal-i Habeşî	57
2.2.2.1.9. Kanber	57
2.2.2.1.10. Abdülmalik	58
2.2.2.1.11. Abd-ı Mennaf	58
2.2.2.1.12. Fudayl İbn-i İyâz	58
2.2.2.1.13. Ebu Ubeyd	58
2.2.2.1.14. Ebu Zer	59
2.2.2.2. Müslüman Kadın Kahramanlar	59
2.2.2.2.1. Hz. Ayşe	59
2.2.2.2.2. Hz. Fatıma	59
2.2.2.3. Sonradan Müslüman Olanlar	59
2.2.2.3.1. Mâlik Eşter (Ejder)	59
2.2.2.4. Müslüman Olmayanlar	60
2.2.2.4.1. Melik Harb	60
2.2.2.4.2. Ansar	60
2.2.2.4.3. Hançer	61
2.2.2.4.4. Şeyh-i Necdî	61
2.2.2.4.5. Korkmaz	61

2.2.2.4.6. Şemmas	61
2.2.2.4.7. Nasır (Nasrânî)	62
2.2.2.4.8. Kaplan	62
2.2.2.4.9. Abdüssanem	62
2.2.3. Mekân	62
2.2.4. Zaman	63
2.2.5. Anlatıcı	64
2.2.6. Hikâyedeki Bazı Motifler	65
2.2.6.1. Dinî Motifler	65
2.2.6.2. Menkıbevî Motifler	65
2.2.6.3. Mucizevî Motifler	66
2.2.6.4. Şekil Değiştirme Motifi	66
2.2.6.5. Hayvan Motifi	66
2.2.6.6. Formulistik Sayı Motifi	67
2.2.6.7. Savaş Unsurları	67

2. BÖLÜM

CENÂDİL KALESİ CENGİNİN İNCELENMESİ

1. Cenâdil Kalesi Cenginin Şekil Özellikleri	69
1.1. Eserin Adı	69
1.2. Yazılış Tarihi	69
1.3. Nazım Şekli ve Türü	70
1.4. Beyit Sayısı	71
1.5. Vezni	71
1.6. Kafiye ve Redif	73
1.7. Dil ve Üslup	74
1.8. Nüshaları	75
1.8.1. AE Nüshası	75
1.8.2. K Nüshası	76
2. Cenâdil Kalesi Cenginin Muhteva Tahlili	77
2.1. Hikâyenin Özeti	77
2.1.1. Hikâyenin Olay Örgüsü	84
2.2. Şahıslar Dünyası	85
2.2.1. Müslüman Erkek Kahramanlar	85

2.2.1.1. Hz. Peygamber	85
2.2.1.2. Hz. Ali.....	86
2.2.1.3. Kelbî.....	87
2.2.1.4. Hz. Ebubekir.....	87
2.2.1.5. Hz. Ömer.....	88
2.2.1.6. Hz. Osman.....	88
2.2.1.7. Sa'îd.....	88
2.2.1.8. Âmir.....	88
2.2.1.9. Hoca Buzurga.....	88
2.2.1.10. Sa'd.....	89
2.2.2. Müslüman Kadın Kahramanlar.....	89
2.2.2.1. Hz. Fatma.....	89
2.2.3. Sonradan Müslüman Olanlar.....	89
2.2.3.1. Kattal'ın Vezirleri.....	89
2.2.3.2. Cenâdil Kalesi Halkı.....	90
2.2.4. Müslüman Olmayanlar.....	90
2.2.4.1. Gebr-i Kattal.....	90
2.2.4.2. Ankebut.....	90
2.2.4.3. Eşca (Anku).....	91
2.2.4.4. Yağlı.....	91
2.3. Mekân.....	91
2.4. Zaman.....	92
2.5. Anlatıcı.....	93
2.6. Hikâyedeki Bazı Motifler.....	94
2.6.1. Dinî Motifler.....	94
2.6.2. Menkıbevî Motifler.....	94
2.6.3. Mucizevî Motifler.....	94
2.6.4. Şekil Değiştirme Motifi.....	95
2.6.5. Hayvan Motifi.....	95
2.6.6. Formulistik Sayı Motifi.....	95
2.6.7. Savaş Unsurları.....	95

3. BÖLÜM

NAKİBOĞLU TACEDDİN

VE ADEN KALESİ CENGİNİN İNCELENMESİ

1. Nakıboğlu Taceddin Kimdir?.....	97
2. Aden Kalesi Cenginin İncelenmesi.....	99
2.1. Aden Kalesi Cenginin Şekil Özellikleri.....	99
2.1.1. Eserin Adı.....	99
2.1.2. Yazılış Tarihi.....	100
2.1.3. Nazım Şekli ve Türü.....	100
2.1.4. Beyit Sayısı.....	101
2.1.5. Vezni.....	102
2.1.6. Kafiye ve Redif.....	103
2.1.7. Dil ve Üslup.....	104
2.1.8. Nüshaları.....	105
2.1.8.1. AE Nüshası.....	105
2.1.8.2. K Nüshası.....	106
2.2 Aden Kalesi Cenginin Muhteva Tahlili.....	107
2.2.1. Hikâyenin Özeti.....	107
2.2.1.1. Hikâyenin Olay Örgüsü.....	116
2.2.2. Şahıslar Dünyası.....	118
2.2.2.1. Müslüman Erkek Şahıslar.....	118
2.2.2.1.1. Hz. Peygamber.....	118
2.2.2.1.2. Hz. Ali.....	119
2.2.2.1.3. Hasan ve Hüseyin.....	119
2.2.2.1.4. Amir Meyye.....	120
2.2.2.1.5. Ebyâz.....	120
2.2.2.1.6. Diğer İslam Büyükleri.....	121
2.2.2.2. Müslüman Kadın Şahıslar.....	121
2.2.2.2.1. Fatma.....	121
2.2.2.3. Sonradan Müslüman Olan Erkek Şahıslar....	121
2.2.2.3.1. Aden Şahı.....	121
2.2.2.3.2. Vezir.....	122
2.2.2.4. Akıbeti Bilinmeyenler.....	122
2.2.2.4.1. Kervan Rehberi.....	122

2.2.3. Mekân.....	122
2.2.4. Zaman.....	123
2.2.5. Anlatıcı	124
2.2.6. Belli Başlı Motifler	125

4. BÖLÜM

ŞEYYÂD İSÂ VE SALSÂL-NÂME’NİN İNCELENMESİ

1. Şeyyâd İsâ Kimdir?.....	127
2. Salsâl-nâme’nin İncelenmesi.....	129
2.1. Salsâl-nâme’nin Şekil Özellikleri.....	129
2.1.1. Eserin Adı.....	129
2.1.2. Yazılış Tarihi.....	132
2.1.3. Nazım Şekli ve Türü.....	132
2.1.4. Beyit Sayısı.....	133
2.1.5. Vezni.....	133
2.1.6. Kafiye ve Redif.....	134
2.1.7. Dil ve Üslup	135
2.1.8. Nüshası	136
2.2. Salsâl-nâme’nin Muhteva Tahlili	136
2.2.1. Hikâyenin Özeti	136
2.2.1.1. Hikâyenin Olay Örgüsü	142
2.2.2. Şahıslar Dünyası.....	144
2.2.2.1. Müslüman Erkek Kahramanlar.....	144
2.2.2.1.1. Hz. Peygamber	144
2.2.2.1.2. Hz. Ali.....	144
2.2.2.1.3. Bilal-i Habeşî.....	145
2.2.2.1.4. Cafer-i Tayyar.....	145
2.2.2.1.5. Hâlid b. Velîd.....	145
2.2.2.1.6. Diğer Sahabeler.....	146
2.2.2.1.7. Umman Şahı.....	146
2.2.2.2. Müslüman Kadın Kahramanlar	146
2.2.2.3. Sonradan Müslüman Olanlar	146
2.2.2.3.1. Salsal’ın Elinden Kaçan Adam ve Ailesi.....	146

2.2.2.3.2. Salsal’ın Kavmi ve Şemame.....	147
2.2.2.4. Müslüman olmayanlar.....	147
2.2.2.4.1. Çevgamin	147
2.2.2.4.2. Salsâl	148
2.2.3. Mekân.....	148
2.2.4. Zaman.....	149
2.2.5. Anlatıcı	150
2.2.6. Belli Başlı Motifler	151
2.2.6.1. Dinî Motifler.....	151
2.2.6.2. Menkıbevî Motifler.....	151
2.2.6.3. Mucizevî Motifler	152
2.2.6.4. Sihir ve Büyü.....	152
2.2.6.5. Hayvan Motifi	152
2.2.6.6. Formulistik Sayı Motifi.....	153
2.2.6.7. Savaş Unsurları.....	153

METİNLER

Metinlerin Neşrinde İzlenen Yol.....	156
--------------------------------------	-----

5. BÖLÜM

SELÂSİL KALESİ CENGİ METİN

Ğazâvat-ı Emîrî ‘l-Mü‘minîn ‘Alî Feth-i Kâl‘a-yı Selâsil	159
--	-----

6. BÖLÜM

CENÂDİL KALESİ CENGİ METİN

Der-Beyân-ı Ğazâvat-ı İmâm ‘Alî İbn-i Ebî Tâlib Cenâdîl Kâl‘asın Beyân	255
--	-----

7. BÖLÜM

ADEN KALESİ CENGİ METİN

Dâsitân-ı ‘Aden Der Hikâyet-i Hasan ve Hüseyin.....	333
---	-----

8. BÖLÜM SALSÂL-NÂME METİN

Ġazavât-ı İmâm ‘Alî İbn-i Ebî Tâlib Kerrema’llâhu Vechehu Şalsâl İbn-i Zâl	393
Sonuç	423
Kaynakça	425
TIPKIBASIM NÜSHALARI	
Selâsil Kalesi Cengi Tıpkıbasım (K Nüshası)	431
Cenâdil Kalesi Cengi Tıpkıbasım (K Nüshası)	457
Aden Kalesi Cengi Tıpkıbasım (K Nüshası)	477
Salsâl-nâme Tıpkıbasım (K Nüshası)	493

Önsöz

Hz. Ali cenk-nâmelerine olan ilgim, 2019 yılında Sayın Prof. Dr. Ubeyde İpek Hocamın tavsiyesi ve yönlendirmesi üzerine başladı. Doktora tez konusuyla da akademik anlamda işin içerisine dâhil oldum. Zira danışmanım Sayın Prof. Dr. Âdem Ceyhan’ın da Hz. Ali sözleri üzerine yoğun bir mesaisi vardı. Kendisinin 2006 yılında neşredilen hacimli doçentlik tezi, “Türk Edebiyatında Hazret-i Ali Vecizeleri” konusuna aitti. Hz. Ali cenk-nâmeleri hakkında araştırma ve inceleme yapmak niyetinde olduğumu kendisine bildirip katalogları taramaya ve türdeki eserleri tespit etmeye başladım. Nihayetinde daha evvel neşredilmemiş, doktora tez konusu olabilecek niteliklerde, Erganili Ayân-zâde Molla İbrahim’e ait altı bin beyitlik iki hacimli Hz. Ali cenk-nâmesi tespit ettim. Teklifimi danışmanıma ilettiğimde, Âdem Bey “İyi olur... Sen de bu sahada uzman olursun” cevabımı verdi. Böylece 2019 senesinde çalışmaya başladım. Doktora tezimin inceleme aşamasındayken bütün manzum Hz. Ali cenklerinin detaylı bir kataloğunu çıkarma işine giriştim. Prof. Mehmet Fatih Köksal Hocamın “Zor iş... Hz. Ali cenkleri mi biter?!” sözünün ne demek olduğunu tabii sonradan anlayacaktım...

Gördüm ki mecmualar arasında, dikkatten kaçmış, henüz neşredilmemiş onlarca metin araştırmacıların ilgisini bekliyor. Doktora

tezimin sonuna geldikten sonra bu eserleri de gün yüzüne çıkarmak için çalışmalara başladım. Daha evvel neşredilmeyen 14. asır şairlerinden Nakîboğlu Taceddin'in Aden Kalesi cenk-nâmesini bir nüshaya dayalı olarak Nisan 2021'de Uluslararası Kosova Sempozyumu'nda bildiri olarak yayımladım. Bu süreçte yine Hz. Ali cenk-nâmeleri üzerine katalog taramalarım devam etmekteydi. Takriben on gün sonra Konya Koyunoğlu Müzesi'ndeki bir mecmua içerisinde Nakîboğlu'nun mezkûr cenk-nâmesinin yeni bir nüshası ile karşılaştım. Millet Yazma Eser Kütüphanesi Ali Emiri bölümündeki tek nüshaya dayalı olarak yaptığım neşre üzülmekle birlikte, başka cenk-nâmelerin de yeni nüshasını bulduğum için üzüntüm yerini heyecanlı bir gayrete bıraktı. Vakit kaybetmeden bu kıymetli eserleri, yazma nüshaları karşılaştırarak sağlıklı biçimde neşretmek için kolları sıvadım. Nakîboğlu'nun neşrettiği mesnevisiyle aynı mecmuadaki Beypazarlı Ma'âzoğlu Hasan'ın da iki cenk-nâmesini, 1997 ve 1998'de Saygıdeğer Prof. Dr. İdris Güven Kaya Hocamızın neşrettiğini biliyordum. Yine bu mecmua içerisinde, ilk Hz. Ali cenklerinden kabul edilen 13. asır şairi Şeyyâd İsâ'nın Salsâl-nâmesi'nin çok farklı ve bilinmeyen bir nüshasını görünce büyük bir heyecana kapıldım. Zira bugüne kadar bilinen Paris nüshası bile metin hâlinde neşredilememişti.

Nakîboğlu'nun eserini iki nüshaya dayalı okuduktan sonra mükerrer yayın olabileceği endişesiyle Beypazarlı'nın eserlerine yaklaşmadım. Ancak bulduğum nüshadaki metinleri okuyunca, esasında yayınlanan nüshadan çok farklı metinler olduğunu tespit ettim. Her iki nüsha arasında en az yüz yirmişer beyitlik fark, başka bir ifadeyle onlardan birinin noksan olduğunu tespit ettim. Zira Ali Emiri nüshasında bazı bölümler uzun olduğu hâlde bir kaç beyitle kısaltılmış, beyitler birleştirilmiş, bazı bölümler de atlanmıştı. Kaya'nın neşrettiği Cenâdil Kalesinin mecmuada baş tarafı da (ilk 12 beyit) eksikti. Kaya'nın neşrindeki Selâsil Kalesi Cengi 632 beyit iken bizim neşirde 752 beyittir. Yine Cenâdil Kalesi Cengi, Kaya'nın neşrinde 475 beyit iken bizim çalışmada 601 beyit vardır. Bu eksik beyitler,

olayların akışını değiştirecek mahiyette olduğu için çok kıymetlidir. Her iki neşirde yüz yirmişer farkın bulunması, sanırım, bu çalışmanın gerekliliğini izaha yetecek bir bilgidir. Nakîboğlu'nun da bir yapırağı noksan ve 382 beyit olan mesnevisi, 465 beyte yükseldi. Üstelik vakaların akışında da ciddi denebilecek derecede farklılığın olduğu görüldü. Bugüne kadar sadece Paris nüshası bilinen ve yalnızca Konya Koyunoğlu nüshasında bulunan Şeyyâd İsâ'nın 321 beyitlik yeni Salsâl-nâme'sinin ise bambaşka ve ilginç bir metin olduğu anlaşıldı.

Anladım ki, Ali Emiri nüshası, gerek vezin gerek vak'anın akışı noktasında son derece eksik ve problemlili bir nüshaymış... Buna bir de anılan edebiyat tarihi araştırmacısının az denemeyecek kadar okuma yanlışları da eklenince, metnin yeniden ve daha sağlıklı şekilde yayımlanması gerektiği fikri hâsıl oldu. Zira teşkil ettiğimiz metnin yarısından fazlasının farklı oluşu, ilgili bilim adamları tarafından bu neşre niçin gerek duyulduğu konusunda akla uygun bir sebep sayılabilecektir. Bu çalışmada amacımız kimseyi incitmek ve kendi ilmimizi göstermek olmadığı için, yapılan okuma hataları, -editörün de teklifiyle- ayrıca sıralanmayacaktır. Şahsımıza bu hususta itiraz olursa, o takdirde mevzu elbette ayrı bir makale olarak değerlendirilecektir. Gayemiz polemik çıkarmak değil, sağlam bir şekilde bu eserleri tanıtmak ve araştırmacıların, okuyucuların ilgisini onlara çekmektir. Bugün Netflix vb. platformlar Atiye, Equinox gibi olağanüstü olay ve kişilerle dolu dizileri yayınlıyorken neden *Salsâl-nâme*, *Kan Kalesi*, *Hâver-zemîn* gibi olağanüstü motiflerle dolu Hz. Ali cenk-nâmeleri de bir dizi konusu yapılmasın? Asırlar boyunca sivil halk ve askerler arasında sevilerek okunan ve dinlenen bu kahramanlık hikâyeleri, dizi ve film senaristleri tarafından ele alınıp işlenebilecek millî bir kaynak değerini taşımaktadır.

Bu çalışma, bir giriş ve sekiz bölümden müteşekkil olup giriş bahsinde manzum Hz. Ali cenk-nâmeleri hakkında genel bir değerlendirmede bulunulmuş ve manzum cenk kitapları üzerine yapılan çalışmaların bibliografyasına yer verilmiştir. İlk bölümde; Beypazarlı

Ma'âzoğlu Hasan hakkında bilgi verilerek 752 beyitlik Selâsil Kalesi Cengi; ikinci bölümde yine mezkûr şairin 601 beyitlik Cenâdil Kalesi Cengi şekil ve muhteva yönünden tahlil edilmiştir. Üçüncü bölümde ise Nakîboğlu Taceddin'in kim olduğu ortaya konulduktan sonra 465 beyitlik Aden Kalesi cengi şekil ve muhteva yönünden incelenmiştir. Dördüncü bölümde, Şeyyâd İsâ ve Salsâl-nâmeler hakkında bilgi verildikten sonra 321 beyitlik yeni Salsâl-nâme'nin şekil ve muhteva özellikleri ortaya konulmuştur. Beşinci bölümde, Selâsil Kalesi; Altıncı bölümde, Cenâdil Kalesi; Yedinci bölümde, Aden Kalesi ve Sekizinci bölümde Salsâl-nâme cenklerinin Millet Yazma Eser Kütüphanesi Ali Emiri Efendi bölümü ile Koyunoğlu Müzesi'nde yeni bulduğumuz bir mecmuadaki tam nüshasına dayalı olarak edisyon kritiği yapılmıştır. Çalışmanın sonunda da okuyucunun aklında şüphe kalmaması için esas aldığımız yeni nüshanın tıpkıbasımına yer verilmiştir.

Ortak noktası aynı mecmualarda yer alması ve Eski Anadolu Türkçesi devrinde nazmedilmiş bulunması olan bu eserleri tek tek neşrederek “yayın bölme” hatasına düşmemek için tek kitapta toplamayı uygun gördük. Geri kalan cenk-nâmeler ise kısa zaman içinde yayımlanmaya devam edecektir. Bu çalışmanın kaliteli bir baskı ile yayımlanmasında emeği geçen DBY Yayınları yöneticisi İrfan GÜNGÖRÜR Beye; Hz. Ali üzerine olan çalışmalarımın bir nevi fikir babası olan Saygıdeğer Prof. Dr. Ubeyde İPEK Hocama; önceki bazı yayınlarımda olduğu gibi bu sefer de cenk-nâme metinlerini baştan sona okuyup editörlük vazifesini üstlenen değerli Prof. Dr. Âdem CEYHAN Beye teşekkürü borç bilirim.

İlyas KAYAOKAY

Haziran 2021

Gazâvat-ı Emîrî 'Alî-Mü'minîn 'Alî Feth-i Kâl'a-yı Selâsil¹

Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

1. Hâk Çalab'ıñ adını yâd idelüm
Resûl'ün ni'metin(e) andan gidelüm²
2. Ol Kerîm ol Raḥîm ü Ferd ü Eḥad
Evvel ü âḥir (ü) girü oldur ebed³
3. “Kün”⁴ didi oldı bu 'âlem [ey]⁵ kamu
Muştafâ Muḥammed o çün ey 'amü⁶
4. Maḳsadıñ oldur ki sen gele idüñ
Bu 'âleme kamu raḥmet oladıñ⁷

¹ K: Gazâvat-ı İmâm 'Alî Kerrema'llâhu Veche Mâlik Ejder'i Müslimân İtdi[gidür]

² K: bu beyit yoktur.

³ K: bu beyit yoktur.

⁴ “Ol der o hemen oluverir” Bakara Suresi 117. ayet / Al-i İmran, 47 ve 59. ayetler/ Enam, 73. ayet / Nahl, 40. ayet / Meryem, 35. ayet / Yasin, 82. ayet / Mümin, 68. ayet

⁵ Eksik kelimeden ötürü vezin aksamaktadır.

⁶ K: bu beyit yoktur.

⁷ K: bu beyit yoktur.

5. Ol habîbiyçün yaratdı 'âlemi
'Arş ile kürsî ve levh ü kâlemi¹
6. Viripidüm dünyeye seni habîb
Dertlü ümmetüñe olasıñ tabîb²
7. Dükeli[si]ne³ şefâ'at kılasın
Hâzretümüzden dileyüp alasıñ⁴
8. Bunlaruñ ile keremüm işleyem
Ümmetüñi ben saña bağışlayam⁵
9. Ümmet iseñ sen dañı "yâ ümmetü"
Hoş şalavât vir Muhammed'e kıatı⁶
10. Söylegil ey tüt-i şîrîn-kelâm
Oldı söziñ zevkine şekker gulâm⁷
11. Gâh haqâyık sırrımı keşf eylegil
Gâh ma'âniden daqâyık söylegil⁸
12. Çünkü söziñ söz ile gelür dile
'Ud-vâr ider eşer-i cân [ü] dile⁹

¹ K: bu beyit yoktur.

² K: bu beyit yoktur.

³ Eksik heceden ötürü vezin aksamaktadır.

⁴ K: bu beyit yoktur.

⁵ K: bu beyit yoktur.

⁶ K: bu beyit yoktur.

⁷ AE: bu beyit yoktur.

⁸ AE: bu beyit yoktur.

⁹ AE: bu beyit yoktur.

Der-Beyân-ı Ğazâvat-ı İmâm 'Alî İbn-i Ebî Tâlib Cenâdîl Ğal'asın Beyân¹

Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

1. Evvel Allâh adını zıkr idelüm
Viridiği ni'metlere şükr idelüm²
2. Tañrı'ya her kim tevekkül eyleye
Haq anı ni'metler ile toylaya³
3. Teve[k]kül zîrâ kanâ'at gencidir
Andan artuğı kıamusı rencidir⁴
4. Kılmasa Haq'a tevekkül bir kışı
Bitmeye anuñ cihânda bir işi⁵
5. Devletiniñ atı sürçe tırmaya
Bir kıadem dañı ileri varmaya⁶

¹ AE: başlık yoktur.

² AE: bu beyit yoktur.

³ AE: bu beyit yoktur.

⁴ AE: bu beyit yoktur.

⁵ AE: bu beyit yoktur.

⁶ AE: bu beyit yoktur.

6. İmdi *buña* bir hikâyet var işit
Sen *dañı tevekküli dâ'im* iş it¹
7. Bir gün oturmuş Resül aşhâb ile
Dinle imdi Muştafâ'yı *ne kıla*²
8. *Resül* eydür ey yârenler anlaşıuz
Sözimi nedir siz *anı* dinleñüz³
9. *Yere* aşhâb yüzlerini *qodılar*
*Cânımız fedâ yoluña didiler*⁴
- [43b]
10. *Ne* buyurdıñ yâ Resüla'llâh bize
Qulağ urdıq dinleñüz *sözünize*⁵
11. *Ne* ki dirseñ işidelüm biz anı
Yoluña virdik başı *mâli câm*⁶
12. *Resül* eydür ey benüm yârenlerüm
Din içinde doğru yol *varanlarum*⁷
13. *Qankıñuz bilür* Cenâdîl *Qal'asın*
Eydinüz *qalam anuñ mañla'ısın*⁸
14. Ol yârenler baş *aşağa qodılar*⁹
Muştafâ'ya karşı ebsem oldılar

¹ AE: bu beyit yoktur.

² AE: bu beyit yoktur.

³ AE: bu beyit yoktur.

⁴ AE: bu beyit yoktur.

⁵ AE: bu beyit yoktur.

⁶ AE: bu beyit yoktur.

⁷ AE: bu beyit yoktur.

⁸ AE: Eydün anuñ kılalum mañla'ısın

⁹ AE: Aşhâblar baş aşağı kaldılar

Dâsitân-ı 'Aden Der Hikâyet-i Hasan ve Hüseyin¹

Fâilâtün Fâilâtün Fâilüm

1. *Zıkr idelüm* evvel Allâh *adını*
Başlayalum dâsitân bünyâdını
2. *Hâk* adın anmak bize vâcibdürür
Hâk adından *şeyâñin*² *qacıbdurur*
3. *Tağrı adı* çün³ bize rehber *ola*
Her *sözümüz dürr ile* cevher⁴ *ola*
- [163b]
4. Ger dilersiz⁵ rehber *ola* *Hâk* size
Şalavât veriñ *girelüm*⁶ bir söze
5. 'Aşk *ile* sen dinle *sözi* ey velî
Uşte *budur* dâsitânın evveli

¹ K: Ğazâvat-ı İmâm 'Alî ibn-i Ebî Tâlib Kerrema'llâhu Vechehu Hikâyet-i 'Aden Şehri

² K: dîv şeytân

³ AE: kim

⁴ AE: bir dür [ü] gevher

⁵ AE: Dileseñüz

⁶ AE: Ver şalavât kim girevüz

6. *Medīne* şehrinde bir gün Muştafā
Otururdu mescid içre ol şafā¹
7. Hem² Ebū Bekir ‘Ömer ‘Osmān ‘Alī
Bilesince otururdu dört³ velī
8. Hāsan [u] Hüseyn henüz⁴ ođlan idi
Ol ‘Alī *teni* içinde cān idi
9. Aşhāb ile hem dağı bular bile⁵
Muştafā *katında idi* cem‘ ile
10. İmāmlar⁶ Ađmed *katında oturur*⁷
Resūl⁸ anları dizine getirür
11. İkisini aldı iki⁹ dizine¹⁰
Sürer *idi* rüyın anlar yüzine¹¹
12. Göñli *anıñ* mağzen-*i* esrār idi
Kurretü’l-‘aynum deyü ođşar idi¹²
13. Diñle *imdi* gör ne hāl *oldı* yine
Göñlümüz pür ğam melāl *ıoldı* yine¹³

¹ AE: bir önceki beyitten sonradır.

² AE: ol

³ K: ol

⁴ K: tıfl

⁵ K: Aşhāblarla hem bular dağı bile

⁶ Kelimede vezin aksamaktadır.

⁷ AE: Resūl aldında bunlar oturur

⁸ AE: Nebī

⁹ K: ol iki

¹⁰ AE: yanına

¹¹ AE: Oğşar idi gör ne hāl *oldı* yine

¹² AE: Bu beyit yoktur.

¹³ AE: Bu beyit yoktur

Ĝazavāt-ı İmām ‘Alī İbn-i Ebī Tālib Kerrema’llāhu Vechehu Şalşāl İbn-i Zāl

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1. *Yine* göñüllere ma’nā şaçalum
Yine gözden perdeleri açalum
2. *Yine* ma’nā deñizi geldi dile
Yine dürrler dökөлüm ‘ākıl bile
3. *Zihī* deryā mevciniñ *şağışı* yok
Lü’lü-*yi* la’l [ü] cevāhir anda çok
4. İş bu bahre dalmağa ğavvāş gerek
Dağı gevher almağa dil hāş gerek
5. Kıymeti dürrinğ pahāsın kim bile
Kıymetī ma’nā geñez gelmez dile
6. Diñle *imdi* ‘aşğ ile sen ey ‘amī
Vir şalavāt kim *gide* göñlünğ ğamı

[177b]

7. İbn Abbâs'dur rivâyet eyleyen
Muştafâ'dan *bu* gâzâvat söyleyen
Mefâilün Mefâilün Feülün
8. Namâz(-ı) şubhı çün Ahmed kılmış idi
Harem şahnında hoş oturmuş idi
Fâilâtün Fâilâtün Fâilün
9. Bilesinceydi kamu yârenleri
Gördiler bir kişi geldi ileri
10. Muştafâ öñünde *yere* yüz urup
Ağladı derd ile başın kaldırup
11. Âh idüp rıkkat ider zârı kıllur
İşidenler anı yanup yakılur
12. Eydür ol kim yâ Muhammed kıl meded
Derde düşdüm bî-hisâb ü bî-'aded
13. Muştafâ eydür ki söyle hâlünî
Kim bilelüm nicedir ahvâlinî
14. Didi bil hâlüm benüm yâ Muştafâ
Dünyâda çok görmüşem cevri ü cefâ
15. Çün diyârında saña dönmüş idim
Zürâ kim Şakku'l-kamer görmüş idim
16. Ehl ü 'iyâlümle aldum mâlümü
N'oldı gör saña gelürken hâlümü

Kaynakça

- AÇIKGÖZ, Namık (1988). "16. Asır Sonuna Kadar Divân Şâirleri, I, (Batı Anadolu Şâirleri ve Denizlili Şairler)", *Merkez Efendi Sempozyumu 27-28-29 Haziran*, Manisa: Türk Ocağı Denizli Şubesi Yayınları, s. 111-129
- ALBAYRAK, Nurettin (2007). "Türk Halk Hikayelerinin Genel Özellikleri, Tasnifi ve İlk Taş Baskısı Halk Hikayeleri", *Halk Hikayeleri*, (Ed: Muhammet Ertürk), İstanbul B.B. Yayınları, s. 9-14.
- ALKAYA, Ercan (1996). "Şeyyad İsa - Ahvâl-i Kıyâmet (İnceleme-Metin-İndeks)", Yüksek Lisans Tezi, Elazığ: Fırat Üniversitesi.
- ARGUNŞAH, Mustafa (2002). *Kirdecî Ali Kesikbaş Destanı*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- ATALAN, Mehmet (2011). *Türk Kültüründe Muhammed Hanefî Cenâmeleri*, İstanbul: TBBD., Yayınları.
- BİREKUL, Mehmet (2018). "Anadolu Selçuklu Devleti'nde Eğitim ve Konya Medreseleri", *Mecmua Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 5, s. 85-98
- BORATAV, Pertev Naili (1982). *Folklor ve Edebiyat 1*, İstanbul: Adam Yayınları.
- CEYHAN, Adem (2009). *Türk Edebiyatında Hz. Ali Vecizeleri*, Ankara: Öncü Yayınları.
- CEYHAN, Âdem (2013). "Hz. Ali Cenk-nâmelerinin Tesirleri ve Yeniden Yazılmaları Meselesi", *Âşık Paşa ve Anadolu'da Türk Yazı Dilinin Oluşumu Sempozyumu 1-2 Kasım*, Bildiri Kitabı, (Haz: Mehmet Fatih Köksal), s.115-154

- CEYHAN, Âdem ve KAYAOKAY, İlyas (2018). “Hz. Ali’nin Mısır Valisine Nasihatları: Adâlet-nâme-i Emîrû’l-Mü’minin İmâm Alî”, *Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, Sayı :21, s.s. 49-81
- ÇAKAN, İsmail Lütfi ve EROĞLU, Muhammed (1988). “Abdullah b. Abbas”, *Diyanet İslam Ansiklopedisi*, Cilt: 1, s. 76-79.
- ÇELEBİOĞLU, Amil (1998). *Eski Türk edebiyatı Araştırmaları*, İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- ÇELEBİOĞLU, Amil (1999). *Türk Edebiyatında Mesnevi (XV. yy.’a Kadar)*, İstanbul: Kitabevi Yayınları.
- ÇETİN, İsmet (1997). *Türk Kültüründe Hz. Ali Cenk-nâmeleri*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- ÇETİN, İsmet (1999). “Âşık Şenlik’in Salsal Destanı Hakkında”, *Millî Folklor*, Sayı: 41, s. 9-13
- ÇETİN, İsmet (2010). “Destandan Hikayeye Hz. Ali Cenk-nâmeleri”, *Anadolu’da Aleviliğin Dünü ve Bugünü*, Sakarya Üni. Yayınları, s.379-403
- DEMİR, Necati ve ERDEM, Mehmet Dursun (2007). *Hz. Ali Cenklere*, Ankara: Destan Yayınları.
- DİLÇİN, Cem (1978). “XIII. Yüzyıl Metinlerinden Yeni bir Yapıt: Ahvâl-i Kıyâmet”, Ömer Asım Aksoy Armağanı, Ankara, s. 49-86.
- ERTAŞ, M. Yaşar (2006). “Ahmed Eflâki’ye Göre Denizli’de İlk Mevleviler” *Afyon Kocatepe Üni. Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 8, S. 1, s. 83-97.
- GALOTTA, Aldo (1991). “Salsal-nâme”, *Turcica*, Sayı: 23, s. 175-190
- GÜLEÇ, İsmail (2011). *Cevâhîr-zâde Mustafa Hilmi, Hz. Ali’nin Kan Kalesi Hikâyesi*, İstanbul: Pan Yayıncılık.
- İLHAN, Nadir (2019). “Oğuz Türkçesinin Kuruluş Metinlerinden Salsal-nâmenin Paris Nüshası” *Turkish Studies*, Cilt: 14, Sayı: 4, s. 1907-1924.
- İSEN, Mustafa (2002). “Başlangıçtan XVIII yüzyıla Kadar Türk Edebiyatı”, *Türkler*, Cilt: 11, s.1010-1081.
- KANDEMİR, M. Yaşar (2001). “Kâ’b el-Ahbâr”, *Diyanet İslam Ansiklopedisi*, Cilt: 24, s. 1-3
- KAVRUK, Hasan (2016). *Eski Türk Edebiyatında Mensur Hikayeler*, Ankara: M.E.B. Yayınları.
- KAYA, Doğan (2009). *Noksani’nin Kan Kalesi Cengi*, Sivas: Vilayet Kitabevi.

- KAYA, İdris Güven (1997). “Bepazarlı Ma’azoğlu Hasan ve Cenâdil Kal’ası Gazavatnâmesi”, *Türklük Bilgisi Araştırmaları: Hasibe Mazioğlu Armağanı I*, Cilt: 21, Sayı: 1, s. 139-186.
- KAYA, İdris Güven (1997). “Bepazarlı Ma’azoğlu Hasan’ın Feth-i Kal’a-i Selâsil Hikâyesi”, *A.Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, Sayı: 9, s. 89-116
- KAYAOKAY, İlyas (2021). “14. asır şairlerinden Nakiboğlu Taceddin’in manzum Hz. Ali Cenk-nâmesi: Dastan-ı Aden Der Hikayet-i Hasan ve Hüseyin”, *Uluslararası Kosova Sempozyumu 16-18 Nisan*, Bildiri Kitabı, Kosova. (Editör Valbon Ademi, Merva Acar) Iconsos Publishing House, s.97-146.
- KAYAOKAY, İlyas (2021b). “Türk Edebiyatında Bî-Namaza Dair Nasihatnameler ve Hz. Ali İle Bî-Namazın Bilinmeyen Manzum Bir Kısası”, *Uluslararası Kosova Sempozyumu 16-18 Nisan, Bildiri Kitabı*, Kosova. (Editör Valbon Ademi, Merva Acar) Iconsos Publishing House, s. 160-190.
- KAYAOKAY, İlyas (Devam ediyor), “Türk Edebiyatında Manzum Hz. Ali Cenk-nâmeleri ve Ayan-zâde İbrahim Şükrî’nin Kısası-i Kan Kalesi ile Hikaye-i Hâver-zemin Adlı Mesnevileri”, Doktora Tezi, Manisa: Celal Bayar Üniversitesi.
- KÖKSAL, Mehmet Fatih, KACAR, Mücahit, İLHAN, Mevlüt (2018). *Prof. Dr. Mehmet Fatih Köksal Kütüphanesi Türkçe Yazmalar Kataloğu*, İstanbul: Kesit Yayınları.
- KÖKTEKİN, Kazım (2018). “Eski Anadolu Türkçesinde Manzum ve Kısa Manzum Hikâyeler, Dâsitan-ı Hz. İsa (Cimcime Sultan) ve Dil Özellikleri”, *Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, S. 61, s. 311-335
- KÖPRÜLÜ, Mehmet Fuad (1980). *Türk Edebiyatı Tarihi*, İstanbul: Ötügen Yayınları.
- KÖPRÜLÜ, Mehmet Fuat (1976). *Türk Edebiyatı’nda İlk Mutasavvıflar*, Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları.
- KÖPRÜLÜ, Mehmet Fuat (1999). “Türklerde Halk Hikayeciliğine Ait Bazı Maddeler”, *Edebiyat Araştırmaları*, Ankara: T.T.K. Yayınları, s. 362-412
- KUŞ, Fatih (2019). “İki Kazak Cenk-nâmeleri”, Ankara: Hacı Bayram Veli Üniversitesi.
- KÜÇÜK, Serhat (2014). *Hz. Ali-İfrit Cenk-nâmeleri*, İstanbul: Kesit Yayınları.
- KÜLEKÇİ, Numan (2002). *Tursun Fakih, Gazavât-ı Resulullah*, İstanbul: Toker Yayınları.

- LEVEND, Agah Sırrı (1988). *Türk Edebiyatı Tarihi 1 Cilt*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- MATTEİ, Jean Louis (2004). *Hz Ali Cenk-nâmeleri*, İstanbul: Kitapevi Yayınları.
- ÖZALP, N. Ahmet (2017). *Hz. Ali Cenklere*, İstanbul: Kapı Yayınları.
- ÖZCAN, Hüseyin (2008). *Hâver-nâme, Dâstân-ı Hâver-zemîn*, İstanbul: Horasan Yayınları.
- SARIKAYA, Erdem (2019). *Hz. Ali-Kahkaha Sultan Cenk-nâmesi*, Ankara: Akademisyen Yayınevi.
- SOKU, Ziya Şakir (2014). *Hz. Ali Hayatı Öğütleri Cenklere*, İstanbul: Demos Yayınları;
- TAVUKÇU, Orhan Kemal (2005). “Şeyyâd Hamza’nın Bilinmeyen Bir Şiiri Münasebetiyle”, *The International Journal of Central Asian Studies*, X, Sayı: 186, s. 181-195
- TAVUKÇU, Orhan Kemal (2010). “Şeyyah Hamza”, *Diyanet İslam Ansiklopedisi*, Cilt: 39, s. 104-105.
- TEPELİ, Yusuf (1994). *Yemini’nin Faziletnameesi: İnceleme - Metin - Grammatikal İndeks*, Doktora Tezi, Erzurum: Atatürk Üniversitesi
- TOPRAK, İsmail (2014). *Hz. Ali Cenklere*, İstanbul: Büyüyen Ay Yayınları.
- TÖRET BÜYÜKOKUTAN, Aslı (2016). *Hz. Ali Cenk-nâmelerinden Kan Kalesi Kitabı*, Ankara: Kömen Yayınları.
- TÜRER, Osman (1996). “Fudayl İbn İyâz”, *Diyanet İslam Ansiklopedisi*, Cilt: 13, s. 208-209
- ÜNVER, İsmail (1986). “Mesnevi”, *Türk Dili, Türk Şiiri Özel Sayısı II (Divan Şiiri)*, S. 415, Ankara, s. 430-563.
- YAZICI, Tahsin (1986). *Ahmet Eflâkî, Âriflerin Menkıbeleri II*, İstanbul: Hürriyet Yayınları
- YAZICIOĞLU, Hayrûnnisa (1937). “Maazoğlu Hasan’ın Cenâdil Kalesi Manzumesinin İmla, Fonetik, Gramer ve Mukayeseli Tetkiki”, Lisans Bitirme Tezi, İstanbul Üniversitesi.
- YEKBAŞ, Hakan (2012). *Türk Edebiyatında Hz. Ali ve Hz. Fatıma Mevlidleri*, Ankara: Asitan Yayınları
- YILDIRIM, İsmail (2021). *Ali Nihânî-i Yozgadî, Menâkıb-ı Murtzâviyye, İnceleme-Tenkidli Metin-Dizin*, Ankara: Yazama Eserler Kurumu Yayınları.
- YOLDAŞ, Kazım ve KAVRUK, Hasan (2013). *Manzum Hazret-i Ali Cenklere*, İstanbul: Sonçağ Yayıncılık.

Tıpkıbasım Nüshaları

Selâsil Kalesi Cengi

Tıpkıbasım

(K Nüshası)

قرشوكلدير اماملر سويته تو چاغينه او يدي تو چيري و السلام كوددي اني فاطمه خير النساء عن تي تعظيم ايلدي اول لطيف غائب اولريك قنده سي اي محترم بو حكايت بونه ختم اولري عام	جقري مسجدن نور يدي اوينه حسني حسيني آلدي اول امام كودي اجري بون علي المرتضيا طوردې برون معانيم اول لطيف دبري خوشي كلديكن اياكان كرم شرح ابروي بوبرا كاديري تمام
حق ديارين كورمك استوسك يرين	ويرصلوات عتقله بيغيسر
خزاوت امام علي كرم الله وجهه مالك اژدردي ميلان اژدي	سويكل اي طوطي شيرين كلام گاه حقايق سترني كشف ايكمل جونكي سوزيك سوزيله كلور ديلم سوزدر عود بخك اولافونى بفسن جونكي اولري خاطر ك دري اي ذر حكمت جرم ايتكه اولرد جراج
اولري سوزن زوقه شكو غلام گاه معانيندن دقايق سويكل عود و اريد اتر جان ديلا سوز ايدرجان صوتنه جاني حويك دنيا مانده طمع نطقني دور ترك دنياي ديلرسك ايت فراخ	

Cenâdil Kalesi Cengi

Tıpkıbasım

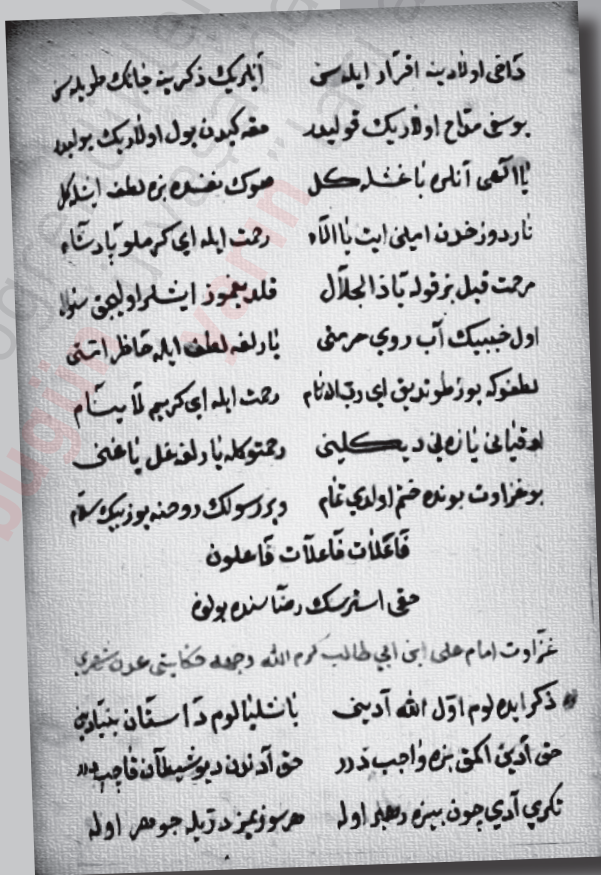
(K Nüshası)

مستدين اولجاق مهر بر كشي اول قور جمله دعا مستجاب بونده ختم اولري بوزيبا دستان	مرضه نده خاص اولور كل ايشي سوز بودر والله اعلم بالصواب ويرصلوات مصطفيا دستان
اوقياي يازاني ديگيني رحمتكده يارلغاغل ياغني	
در بيان خزاوت امام علي ابن ابي طالب جنا ديل قلعه بيان	
اول الله آديني ذكر ايد لوم يكريه مهر كو توكل ايليه توكله براقامت كنجيدر فلسه حقه توكل بر كشي دولتلك اتي سرچ طور ميه امدي بوكه بر حكايت و ارايشت بكون اذ نور مش رسول اصحاب رسول ايد اي يارنر اكله كوز ير اصحاب بوز ليريني تو ديلر	و بوديكي نغمه شكاريه لوم حق ائي نغمه بله طوبليه آندن ارفوعى قوسى رنجيدر بحميه انوك جهانده بر ايشي بر قدم دني ايلري وار ميه سوزني توكله دائم ايشي ايت دكله امدي مصطفيا نه قيد سوزي نده سزاني دكله كوز چاغنه فد اچوكه ديد پلر
نمبر 1	

Aden Kalesi Cengi

Tıpkıbasım

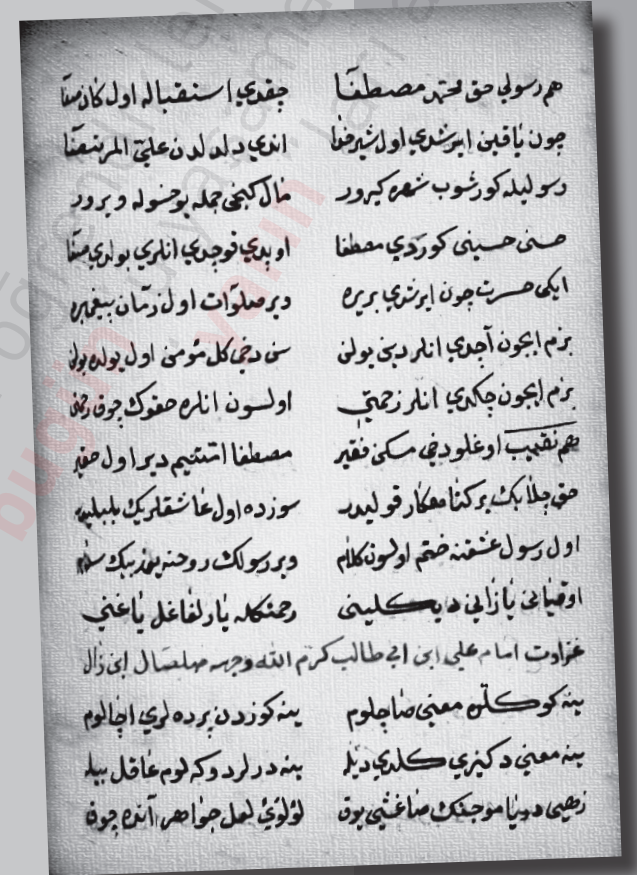
(K Nüshası)

Salsâl-nâme

Tıpkıbasım

(K Nüshası)

HZ. ALİ CENK-NÂMELERİ

Anadolu topraklarına ayak basmamasına rağmen bu coğrafyada çok sevilen Hz. Ali'nin edebiyatımıza yansması da kaçınılmaz olmuştur. Hz. Ali ile ilgili hususları ihtiva eden eserler bugün çeşitli edebî türler altında değerlendirilmektedir. Onun doğumunu ele alan mevlidleri, ölümünden söz eden vefâyât-nâmeler, kerametlerini hikayelerle karışık anlatan fazîlet-nâmeler, menkıbeler, hakkındaki methiyeler, tavsiye ve öğütlerini ihtiva eden ahid-nâmeler, mektuplar, nasihat-nâmeler, kırk vecizesini muhtevî sad-kelimeler belli başlı türlerdendir. Hz. Ali'nin savaşları etrafında teşekkül etmiş en önemli tür ise; telif, tercüme ve adapte edilen cenk-nâme yahut gazavât-nâmelerdir. Bugün yerli, yabancı ve şahıs kütüphanelerinde kayıtlı mecmualar içerisindeki yüzlerce manzum ve mensur Hz. Ali cengi, araştırmacıların ilgisini çekmektedir.

Elinizdeki bu kitap, bir giriş ve sekiz bölümden müteşekkil olup giriş bahsinde manzum Hz. Ali cenk-nâmeleri hakkında genel bir değerlendirilmede bulunulmuştur. İlk bölümde; Beypazarılı Ma'âzoğlu Hasan hakkında bilgi verilerek 752 beyitlik Selâsil Kalesi Cengi; ikinci bölümde yine mezkûr şairin 601 beyitlik Cenâdil Kalesi Cengi şekil ve muhteva yönünden tahlil edilmiştir. Üçüncü bölümde ise Nakıboğlu Taceddin'in kim olduğu ortaya konulduktan sonra 465 beyitlik Aden Kalesi cengi şekil ve muhteva yönünden incelenmiştir. Dördüncü bölümde, Şeyyâd İsâ ve Salsâl-nâmeler hakkında bilgi verildikten sonra 321 beyitlik yeni Salsâl-nâme'nin şekil ve muhteva özellikleri tahlil edilmiştir. Beşinci bölümde, Selâsil Kalesi; Altıncı bölümde, Cenâdil Kalesi; Yedinci bölümde, Aden Kalesi ve Sekizinci bölümde Salsâl-nâme cenklerinin Millet Yazma Eser Kütüphanesi Ali Emiri Efendi bölümü ile Koyunoğlu Müzesi'nde yeni bulduğumuz bir mecmuadaki tam nüshasına dayalı olarak edisyon kritiği yapılmıştır.

DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI
Ankara Caddesi, Ünal Han No: 21/4
Çengelköy, Eminözü - Fatih / İstanbul
Tel. - Faks: +90 212 526 98 06
www.dby.com.tr - dby@dby.com.tr

ISBN 978-625-7438-95-7

9 786257 438957